

Sexuální nátlak po česku aneb nová definice znásilnění

Možná jste zaznamenali, že do sněmovny zamířil návrh jedné paní poslankyně na zpřísnění současné právní úpravy znásilnění. Nově by za takový trestný čin měl být považován i pohlavní styk, s nímž oběť výslovně nesouhlasila, ale přitom neprojevila žádný aktivní odpor, ať již z důvodu bezbrannosti, obavy o svůj život nebo zdraví či z důvodu závislosti na dané osobě v důsledku postavení této osoby a z toho vyplývající důvěryhodnosti či vlivu. V době publikace tohoto článku již bude zřejmě jasné, jak vše dopadlo, já musím nicméně vycházet ze stavu, který je mi znám k dnešnímu dni, kdy právě začalo léto.

Advokátní komoře schází Bílá kniha advokacie

S blížícím se říjnovým sněmem advokátní komory zjišťuji, že české advokacii chybí třeba i jen stručný dokument, který by popisoval problémy, jimž dnešní česká advokacie čelí, nastínoval jejich možná řešení a pokusil se aspoň v hrubých rysech odhadnout otázky a výzvy, před nimiž se čeští advokáti a spolu s nimi vedení advokátní komory ocitnou v příštích pěti, deseti, patnácti letech. Takovému dokumentu se obvykle říká Bílá kniha (White Paper anebo též Policy Paper).

Třicetiletá nájemní smlouva, uzavřená loni advokátní komorou na pronájem kancelářských prostor v pražském Paláci Dunaj, mne už dnes nutí zamyslet se nad tím, jak se svět během příštích tří dekad promění a jaký tu za tu dobu bude.

Ode dneška za třicet roků mi bude 73 let. Tou dobou nebude svět tomu dnešnímu podobný. Jako jsme e-maily, mobilní telefony, datové schránky, internet ani cloudy neznali před třiceti lety, nebudeme je znát ani za dalších třicet. Pracovat už budeme s jinými technologiemi. Hybatelem změn budou moderní technologie, díky nimž se změny budou odehrávat rychleji než ty, k nimž došlo od listopadu 1989. Dít se budou podobně exponenciálně, jako se podle Moorova zákona (1965) při zachování stejné ceny každých osmnáct měsíců zdvojnásobuje výkon tranzistorů v integrovaném obvodu.

Kdo chce v příštích třiceti letech obstát, advokátní komoru nevyjímaje, musí už dnes pracovat na tom, aby byl zítra připravený na změny, které přijdou v nejbližších letech. Musí jim jít aktivně vstříc a musí je žít už dnes. Proto všechno, o čem si teď myslíme, že bude i v příštích třiceti letech podobně moderní a trendy - třeba právě mít ještě víc kanceláří na prestižní adrese v centru Prahy, ještě početnější administrativní aparát, přednáškové sály a kamenné nejmodernější advokátní školicí centrum ve střední Evropě - je pohledem budoucnosti už nyní minulostí.

Celosvětová pandemie koronaviru neúprosně mění většinu našich dosavadních pracovních návyků. Přesun do on-line světa v ještě větší míře, než jsme si před jejím příchodem mysleli, je nevyhnutelný. Je bláhové se mu bránit, protože se mu ubránit nelze. Jde se mu jen přizpůsobit. Až pandemie odezní, zjistíme, že používáním on-line platforem šetříme jako advokáti čas a peníze sobě i svým klientům.

Advokátní komora, tak jako každý jiný, v příštích letech obstojí, jen bude-li efektivnější a pružnější. Má-li být efektivní a pružná, nemůže se její aparát rozrůstat, ale musí se zeštíhlovat. Každé další agendě Komory, ať už jde o matriku, vzdělávání koncipientů nebo advokátů, musí předcházet

rozhodnutí, že ji zajistí stejný anebo ještě lépe menší počet pracovníků než dnes. Opakující se činnosti, které jde vykonávat mechanicky a snadno digitalizovat, musí Komora už dnes převádět do on-line prostoru. Inspirovat se přitom může u bank. Do nich téměř nechodíme. Většinu požadavků vyřizujeme přes internetové nebo mobilní bankovníctví. Dostupnost a kvalita bankovních služeb tím nijak netrpí.

Převod agend do on-line prostoru advokátní komoře ušetří výdaje za nájem kanceláří i za mzdy jejího aparátu, na který podle letošního rozpočtu plánuje vydat o dvacet milionů víc (65 mil. Kč) než v roce 2017 (44,3 mil. Kč). Ušetřené peníze z našich příspěvků pak bude moci vynaložit na vybudování uživatelsky přívětivého intranetu, na systém pro on-line hlasování v době sněmu odkudkoli a vůbec na všechno, co přinese budoucnost.

Co všechno vlastně budoucnost přinese? To nevím. S jistotou však vím, že přinese odpovědi na otázky, které si musí zodpovědné vedení advokátní komory klást už dnes. A jaké otázky to podle mne jsou?

- Jak a proč se během pěti, deseti, patnácti let změní česká společnost?
- Které sociální/ekonomické/profesní skupiny budou nejčastěji nastolovat nová témata? Budou jim lidé a firmy naslouchat, a pokud ano, proč? Budou mít tato témata sílu měnit společenský/právní/technologický vývoj, a pokud ano, jak rychle a kterým směrem?
- Jaké podnikatelské prostředí tu bude?
- Bude absolventů práv, koncipientů a advokátů přibývat/ubývat?
- Jak se promění věková struktura advokátů?
- Které moderní vzdělávací trendy z evropských právnických fakult a ze vzdělávání dospělých půjde převzít do školení koncipientů a advokátů?
- Jak digitalizace veřejné správy ovlivní chod soudnictví a advokacie?
- Které právní obory a proč se budou proměňovat nejrychleji? Po kterých vzroste poptávka a po kterých se naopak sníží?
- Které právní předpisy se budou měnit nejčastěji a proč?
- Půjde se svých práv domáhat snáze nebo hůře?
- S čím se budou klienti obracet na advokáty nejčastěji?
- Budou klienti nadále potřebovat služby advokátů při zakládání společností?
- Budou klienti advokáty vyhledávat, přestože všechny rozsudky budou od příštího roku zdarma dostupné na internetu?
- Co vedle zastupování před Nejvyšším, Nejvyšším správním a Ústavním soudem zůstane exkluzivní doménou advokátů a v čem a proč se jim budou snažit konkurovat ostatní profesní/podnikatelské skupiny? Budou v tom úspěšné, a pokud ano, proč? Jaké cíle mají tyto skupiny dnes, prostřednictvím jakých zákonů jich dosahují, jak se vyvinou během příštích pěti, deseti, patnácti let a které z nich si advokacie může osvojit už nyní?
- Půjde změnám nastalým během příštích pěti, deseti, patnácti let čelit dnešními prostředky?
- Jak se na postcovidový svět a na příštích pět, deset, patnáct let připravují estonská (či ještě lépe a přesněji e-stonská), polská, německá, rakouská, slovenská, slovinská a chorvatská advokacie? V čem se u nich může ta česká inspirovat už dnes?

Advokátní komoru nechápu jako profesní komoru, jejíž jedinou činností má být „veřejná správa na úseku advokacie a tečka“, jak tvrdí někteří. Představenstvo Komory podle mne nemá být udržovací úřednickou vládou s takto omezeným mandátem. Jeho členové mají naopak mít ambici Komoru i advokacii posouvat. Být vizionáři, kteří si už dnes kladou podobné otázky a s předstihem nacházejí jejich řešení. Jedině tak nebudou advokáti zaskočeni vývojem, k němuž v příštích letech určitě dojde.

Proto jsem začal na Bílé knize české advokacie pracovat. Rád bych ji zveřejnil ještě před letošním podzimním advokátním sněmem jako podklad k další diskusi.

JUDr. Tomáš Nahodil,
advokát

Text byl uveřejněn v EPRAVO.CZ Magazine 2/2021

Další články:

- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Advokátní úschovy a kolektivní vina](#)
- [Buřty, pivo a nenávisť](#)
- [Kolegialita jako klíč k úspěchu](#)
- [O co aktuálně usiluje vedení ČAK?](#)
- [O důstojnosti advokátního stavu](#)
- [O úspěchu restrukturalizace rozhoduje čas](#)
- [Stojí LL.M. za to?](#)
- [Verba docent ...](#)
- [Hodiny tikají každému](#)
- [Justice před soudem](#)